

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, December 3, 1980

Nr. 233

KOMUNISTAI UŽDARINĖJA LENKIJOS SIENA

BALTIEČIŲ VEIKLA MADRIDO KONFERENCIJĄ ATIDARANT

(Tęsinys)

Konferencijos rengėjai lapkričio 11 d. laikrodį sustabdė, kol baigsis slapto derybų dėl konferencijos atidarymo — ir gerokai po vidurnakčio konferenciją atidarė "lapkričio 11" data, kaip ir buvo numatyta.

Lapkričio 12 d. darbotvarkės vis dar nebuvo, nes rusai nenorėjo leisti kalbėti apie jų "vidaus reikalus", t.y. žmogaus teisių pažeidimus, religinį ir tautinį persekiojimą, rusinimą, Baltijos pavergimą ir Afganistaną. Tada pradėjo kalbėti delegacijų vadovai. Lietuviai korespondentai ir dr. Bobelis lankė delegacijas, mezgė pažintis su korespondentais, sklaidė memorandumus ir atsivežtą informaciją bei leidinius apie Lietuvą ir jos šiaurines kaimynes.

JAV delegacijos sudėtyje dalyvavo ir Rimas Česonis, kuris lietuviams korespondentams padėjo gauti kai kurias konferencijoje pasakytas kalbas. JAV delegacijos vadovas Griffin Bell spaudos konferencijoje buvo dr. Genio paklaustas, ar JAV kels Pabaltijo klausimą. Jis atsakė, kad apie Pabaltijį bus kalbama "privčiai" — atrodė, kad taip atsakyti patarė šalia jo sėdėjęs kopiramininkas Max Kampelman. Tenka priminti, kad Valstybės departamentą pareigūnai kelias atvejais raštu (pav., Eltos korespondentui) pažymėjo, kad JAV stengsis kelti Lietuvos bylą.

Lietuviai korespondentai pasiskelbė ir naujai išrinkto prezidento Reagano pareiškimą, Pabaltijo valstybių reikalu. Tas pareiškimas kelias atvejais raštu pranykęs nuo biuletenų lentos spaudos skyriuje, bet kas kartą vėl buvo mūsų korespondentų prisegamas.

Kai konferencija pradėjo uždarus posėdžius ir komisijų pokalbius, lietuviai nenurimo. Atvyko dar du ALTo delegatai: dr. Kazys Sidlauskas ir kun. dr. Juozas Prunskis, kuris gavo spaudos akreditaciją. BALFO pirm. Rudienė išvyko į tolimesnę kelionę po Europą. Dr. Bobelis grįžo namo lapkričio 16 d., dr. Jurgėla ir dr. Genys — lapkričio 17 d. Šakalys su ALTo atstovais pasiliko, tolimesniam pokalbiams ir spaudos konferencijoms. O pati konferencija numato "tūpčioti vietoje" iki gruodžio vidurio ir tada padaryti pertrauką iki sausio 29 d., kai naujasis JAV prezidentas

bus pervarkęs delegacijos sudėtį.

Beje, vietinis filatelistas Bronius Jurksas sukūrė filatelistinę naujieną: ant vokų su Lietuvos Steig. Seimo patšo ženklo vaizdu ir ant vokų "Baltic States 1918-1968 50 Anniversary Independence", su Estijos, Latvijos ir Lietuvos herbais bei trim raiteliais, jis kongresų rūmuose nupirko specialius Ispanijos patšo ženklus šiai Madrido konferencijai atžymėti, juos užlipo ant vokų, kuriuos tada užantspaudavo konferencijų rūmų paštas. (Elta)

ITARIA TEISĖJO NUOSPRENDI

NEW YORK, N.Y. — Daug priešingų komentarų sukėlė teisėjo Friess nusprendimas. New Yorko kriminalinio teismo teisėjas Alan Friess yra kritikuojamas už išleidimą iš kalėjimo be užstato, nužudymų kaltinamos Mrs. Elisia Fominas. Jis ją pakvietė į savo butą Padėkos dieni ir ji buvo ten per visą naktį. Friess pareiškė, kad tą naktį su jais buvo ir jo draugė.

ATMETĖ SOVIETŲ PASIŪLYMĄ

MADRID, Ispanija. — JAV delegatės Max Kampelman atmetė Sovietų pasiūlymą Madrido konferencijon pakviesti PLO atstovus sprendžiant Viduržemio jūros valstybių saugumo reikalus. Pasiūlymą palaikė Jugoslavija, Bulgarija ir Kipras.

M. Kampelman pareiškė, kad PLO yra teroristų organizacija. — Singapūro premjeras Lee Kuan Yew pasiūlė Amerikai įsirengti laivyno bazę šioje pietryčių Azijos saloje. Bazė dabar yra aktuali, nes šioje srityje pradėjo dominuoti Sovietų Sąjunga.

— Aukščiausiasis teismas nusprendė, kad vien vyrų šaukimas kariuomenėn neprasizengia konstitucijai.

— Napolio kalnuose iškrito daug sniego ir žemės drebėjimo palietose srityse buvo apsunktas gelbėjimo darbas.

Richard M. Daley pirmadienį buvo prisiskindintas Cook apskrities prokuroro pareigoms.

Rusai uždarė Lenkijos sienas iš Rytų ir Vakarų, siekiant apmąninti streikais norinčius pagerinti savo ekonominę būklę Lenkijos darbininkus.

NESANTAUKA TARP IRANO GRUPIŲ PASIREIŠKĖ DEMONSTRACIJOMIS

IRANO-IRAKO KARE ABI ŠALYS TURI DIDELIUS NUOSTOLIUS.

Teherano laikraščiai pirmadienį pranešė, kad sekmadienį sostinėje įvyko demonstracijos tarp dviejų priešingų grupių. Tūkstančiai prezidento Abolhasano Bani-Sadr šalininkų atvyko išlaikyti kalbų, giriančių jo politiką ir peikiančių Islamišką respublikonų partiją, vadovaujamą mulos Mohammed Beheshiti. Jos nariai ir palaikytojai buvo pašaukti kontrodemonstracijoms. Abi grupės leido savo šūkinius: "Lai būna palaimintas Bani-Sadr, o mirtis Beheshiti", gijo šalininkai šūkavo "Lai būna pagirti drąsus dvasiškiai, lai gyvuoja Beheshiti". Laikraščiuose rašoma, kad rimtesnių susidūrimų ir sunkių sužeidimų nebuvo.

Panašios demonstracijos įvyko ir Prancūzijos karo laivai išėjo į jūrą. Kanada padėjo išgelbėti jūroje ir įvairiose salose 60,825 bėglius, o Australija išgaudė mažais laiveliais plūduriuojančius ir pavojingose salose buvusių 39,464 tremtinius. Japonija išgelbėjo tiksliai 500 tremtinių, bet japonai davė stambesnes sumas pinigų tremtiniams apgyvendinti saugesnėse vietose. Japonai pasižadėjo duoti 83,6 milijono dolerių tremtinių reikalui deramai išspręsti. Azijos tremtinių gelbėjimas buvo pats didžiausias žmonių, bėgusių nuo komunistų, gelbėjimas.

— Liuksemburgo vyriausiasis kunigaikštis paskelbė, kad princas Henry ves 24 metų amžiaus šveicarę Mariją T. Mestre.

— Irano valdžia kvailai elgiasi, atidedama 52 amerikiečių išleidimą, — pareiškė R. Reaganas. — Juo greičiau juos išleis, sumos užteks karui vesti dar šešis mėnesius.

R. DALEY PRISAIKINTAS PROKURORO PAREIGOMS

CHICAGO, Ill. — Politikas ir advokatas Richard M. Daley pirmadienį buvo prisiskindintas Cook apskrities valstybės gynėjo pareigoms. Jo žmona Margarita atsisėdė seniausių įstatymų knygą (bibliją), kurios vardin josios vyras buvo prisiskindintas laikytis įstatymų ir teisėtumo bei teisingumo.

Viceprezidentas Walter Mondale atskrido iš Washingtono dalyvauti prisiskindimo iškilnėse. Viceprezidentas kreipia ypatingą dėmesį į Richard M. Daley politinį vaidmenį. Mondale dalyvavo Richard M. Daley rinkiminėje kampanijoje. Jau nam Daley buvo surušta vakarienė Washington, kurioje dalyvavo viceprezidentas. Jis padėjo Richard M. Daley ir Chicagoje. Matyti, kad viceprezidentas planuoja įtraukti jauną teisėinką į Demokratų partijos planus ateitai.

Prisiskindimo ceremonijose dalyvavo ir George Dunne, Cook apskrities tarybos ir Demokratų partijos pirmininkas.

AISKINA IRANUI JAV POZICIJĄ SUIMTUJŲ REIKALU

WASHINGTON, D.C. — Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Warren Christopher išskrido į Alžyrą, kur to krašto diplomatams išaiškinti JAV poziciją Irane suimtu 52 Amerikos piliečių reikalu.

Christopher įpareigotas pranešti, kad JAV privales prisilaikyti veikiančių įstatymų ir negalės nieko daryti, ką įstatymai draudžia. Dabartiniai Irano vadovai nori trumpų ir aiškių atsakymų. Amerikos valdžios atstovai tokių atsakymų negali duoti, nes veikiantieji įstatymai neleidžia to daryti. JAV pradžiai atšaldyti visas Irano vertybes Amerikos bankuose, bet norės gauti pinigų už Irano skolas. Pinigai bus atiduoti, bet reikės turėti pateisinamus dokumentus skoloms atskaičiuoti.

Atrodo, kad Irano premjeras yra pasiryžęs laukti kol bus prisiskindintas naujas JAV prezidentas. Bet Ronald Reagan pareiškė, kad nėra jokios prasmės laukti inauguracijos. Suimtujų amerikiečių likimą Iranas privalo kuo greičiau ir teisingiau išspręsti be atidėlojimų.

— Jūroje dingusio malūnsparnio Bell Ranger dalys rastos išplautos Grand Bahamas salos pakrastyje. Malūnsparnis išskrido į jūrą lapkričio 12 d. Pilotas ir trys televizijos technikai laikomi žuvusiais.

— JAV vyriausiasis gydytojas pranešė, kad cigaretės rūkyti yra pavojinga, nors ir su žemiausiu smalos kiekiu. Jis pataria jų nerūkyti, o valdžiai neremti tabako pramonę.

— Sakoma, kad Lenkijos kariuomenė yra pasiruošusi gintis, jeigu rusai bandytų įsiveržti į Lenkiją. Lenkai pasiruošę priešintis ir vokiečių pasienio sargams.

ISKONEVEIKIA HELMUT SCHMIDTĄ IR VISĄ VAKARŲ VOKIETIJĄ

GAŠDINA OKUPACIJĄ, JEI LENKIJOS DARBININKAI NEBAIGS NESUSIPRATIMŲ DEL ATLYGINIMO

VARŠUVA, Lenkija. — Pranešimai iš Vakarų Lenkijos sako, kad visa Rytų Vokietija uždarė sienas su Lenkija. Iki šio meto buvo vedama prekyba ir leisdavo giminėms susisiekti su kitoje sienos pusėje gyvenančiais pažįstamais, bet nuo vakardienos (pirmadienį) siena uždaryta. Be to, komunistinė Rytų Vokietijos spauda žiauriai kaltina Lenkijos darbininkus, pasiūkusius pagerinti ekonominę savo būklę be komunistų pagalbos.

Gerokai pristabdytas ir susiekimas per Lenkijos sieną visoje rytinėje Lenkijos pusėje. Sovietų kariuomenės vadovybė pradėjo pasienyje esančių Sovietų Sąjungos dalinių manevrus. Sovietų valdžia nenori, kad užsieniečiai turėtų progos iš arti stebėti Sovietų karą jėgų. Rusai nenori, kad pasienyje gyvenantieji lenkai pamatytų pasienyje esančių karą jėgų. Rusai nenori, kad lenkai žinotų, kiel rusai Lenkijos pasienyje laiko jėgų, kokius ginklus nešioja kaip apsigėrę ir kuo valdžiai savo karus aprėngia ir maitina.

Lenkijos komunistų partijos sekretorius Kania sušaukė pilncentrų komiteto posėdį įvairiems politikos reikalams apsvaistyti. Niekam neįpaslaptis kad Kania pašalino iš atsakingų pareigų visą eilę partijos narių iš ministerijų ir įvairių viešajai. Jis neleido teisingumui ministerijai "pamokytį" unių darbininkų. Kania įsakė komunistams pasimokyti iš darbininkų. Jis nenori, kad komunistai išnaudotų darbininkus, mokėdami jiems mažas algas, versti juos gyventi be mėsos ir be kitų būtiniausių reikmenų.

Kania suvažiavusiems centrų komiteto nariams pasakė, kad komunistai privalo pildyti pažadus. Jeigu Lenkijos valdžia susitarė su darbininkais, tai privalo susitarimą respektuoti. Jan teko atleisti kelis atsakingus pareigūnus, nes jie nesuprato pagrindinio dalyko. Kania planuoja ją atleisti daugiau komunistų.

Viceprezidentas W. Mondale pirmadienį buvo atskridęs į Chicago, pasveikinti Richard M. Daley, pradėjusį eiti Cook apskrities prokuroro pareigas.

RUSAI UZDARĖ CHYBER KELIĄ

CHYBER KELIAS, Pakistanas. — Sovietų kariuomenės vadovybė įsakė sustabdyti visą judėjimą Chyber keliu, kuris iš Afganistano kalnų veda į Pakistaną.

Suo punktu pereina daugiausia afganistaniečių, norinčių nuvykti į Pakistaną ir pasimatyti su savo pažįstamais ir šeimos nariais. Dabar šioje vietoje rusai labiausiai gauda žmones, norinčius pereiti į Pakistaną, ir ilgiausias valandas juos tardo. Dažnai tikrintojų ir kelevių nuomonės skiriasi. Mat, vietos žmonės yra įpratę Chyber keliu joti ar eiti be jokių tikrinimų ar restrikcijų. Taip buvo prieš 2000 metų, taip buvo ir dabar, kol Chyber tarpukalnę kojos nebuvo įkėlę rusai.

— Lenkijos komunistų partijos gen. sekretorius St. Kania sutiktų padaryti lenkams darbininkams daugiau nuolaidų, jeigu jie neruoštų naujų streikų. Darbininkų streikas prieš komunistus jam yra didžiausia nepakeliamą gėda.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$621.

curie ir dabar dar kabinėjasi prie darbininkų. Maskva turi žinoti apie šią sekretoriaus Kania politiką, bet ne visi Lenkijos komunistai tą žino. Komunistai abejoja, ar Kania viską žino.

Tuo tarpu Rytų Vokietijos spauda pradėjo smarkiai kritikuoti Lenkijos darbininkus, pasiryžusius gerinti savo ekonominę sąlygą be komunistų. Lenkijos darbininkų pažiūros apie komunistus yra labai klaidingos, ji sako.

Tuo pačiu metu Rytų Vokietijos spauda labai aštriai kritikuoja kanclerį H. Schmidtą. Jiems nepatinka, kad jis atsakė važiuoti į Rostoką. Rytų Vokietijos vyriausybė nutraukė prieš kelis mėnesius pasirašytą susiekimo sutartį. Tūkstančiai Vakarų Vokietijos vokiečių per kelis mėnesius paliko Rytų Vokietiją virš milijono dolerių.

Kiek žinoma, ne tik Rytų vokiečiai, bet ir rusai buvo suintuosuoti tokiomis didelėmis sumomis. Patys rusai per Rytų Vokietiją užsakinėjo rusams eikalingas mašinas ir jų atsargines dalis. Visiems aišku, kad Rytų Vokietijos nutarimai yra uristi su neramumais Lenkijoje. Jie gali būti suderinti su rusų kariuomenės manevrais, o gal ir didesniais karo veiksmams.

Lenkams pavyko baigti streikus ir atstatyti susisiekimą. Dabar patys transporto darbininkai pamatė rusų pavojų ir bando bendromis jėgomis jo išvengti.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 3: Hilarija, Pranas, Vingra, Jautrė, Aumantas, Šaltis.

Saulė teka 7, leidžiasi 4:19. Oras šaltas, gali snigti.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMAS

(Lietuvos gen. konsulo Aniceto Simučio Kariuomenės atkūrimo sukakties minėjime Bostone 1980.XI.23 paskaitos santrauka)

Minėdami 62-ą Lietuvos Kariuomenės atkūrimo sukaktį meskime žvilgsnį į kelis tu laikus, tautinės padėties aspektus.

Kad maža tauta galėtų atgauti prarastą nepriklausomybę reikalingos bent dvi palankios aplinkybės:

1) Pavergėjo susilpnėjimas ir
2) Draugystė bent vienos didesnės valstybės, kuri tas pastabas paremtų.

Vos porai metų praslinkus nuo 1914-ųjų metų karo pradžios pradėjo aiškėti, kad carinės Rusijos imperijos pamatai pradeda bręsti. Sujudo visos pavergtos tautos matydamos progą iš tautų kalėjimo, kaip tada Rusija buvo vadinama, išsivaduoti.

Lietuva, kaip ir jos kaimynės, Latvija, Estija, Suomija ir Lenkija galėjo pasinaudoti pavergėjo susilpnėjimu, bet tik Lietuva vienintelė Pirmojo Pasaulinio Karo eigoje neturėjo nė vieno užtarėjo tarptautinėje arenoje. Tuo tarpu mūsų kaimynai buvo geresnė padėtyje, ypatingai lenkai. Pastarieji vos karui prasidėjus organizavo Austrijoje Pilsudskio vadovaujamus lenkų legionus, o karui įpusėjus Vokietijos ir Austrijos imperatoriai 1916 metais paskelbė Lenkijai teisę į nepriklausomybę. 1917.XII.30 pripažino Lenkijai teisę į nepriklausomybę. Prie to dar ir JAV-bių Prezidentas Woodrow Wilson vienam iš savo garsiausių 14 punktų 1918 metais pasiskelbė už Lenkijos nepriklausomybę. Prancūzija savo keliu leido Lenkų Tautiniam Komitetui organizuoti lenkų kariuomenės dalinius Prancūzijoje.

Tuo tarpu, kaip jau minėjau, Lietuva neturėjo nė vieno užtarėjo tarptautinėje arenoje. Nei 1918 m. Vasario 16-sios Aktas nebuvo leistas paskelbti Lietu-

vos visuomenei. "Lietuvos Aidų" numeris, kuriame tas tekstas buvo paskelbtas, vokiečių okupacinės valdžios buvo konfiskuotas. Iš vienos pusės Vokietija norėjo pasauliui parodyti, kad vadovaudamasi tautų apsisprendimo teise pritaria Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, todėl ir Vasario 16-sios Akto tekstas jau vasario 18-19 dienomis pasirodė Berlyno laikraščiuose, bet iš kitos pusės ji nenorėjo, kad pačioj Lietuvoj žmonės apie jį žinotų. Jie apie tai sužinojo tik slaptais keliais ir vietomis su dideliu pavėlavimu.

Vasario 16-sios Aktas, nors jis ir išreiškė tautos valią, būtų ir likęs tik deklaracija, jei ne mūsų geriausi tautos sūnūs savanoriai. Nors 1918. III. 3 Lietuvos Brastos taikos sutartimi Sovietinė Rusija atsiskė nuo Lietuvos, Lenkijos ir net Ukrainos, bet vokiečiams traukiantis pasakui juos žygiavo Raudonoji Armija tikslu tuos kraštus okupuoti. Anot a. a. Prel. Krupavičiaus, kryžium kiaušė iš daržo neišvairys — apsigynimui nuo bolševikų buvo reikalingos patrankos, šautuvai, ir ypatingai savanoriai. Praėjo beveik aštuoni mėnesiai nuo Vasario 16-sios Akto paskelbimo kol spalio 11 d. Vilnių atvyko pirmieji vienuolika kareivių-savanorių. Nuo to prasiplėdo dar 22 dienos iki lapk. 23 d. buvo išleistas pirmas isakymas kariuomenei. Nuo tada jauna Lietuvos kariuomenė pradėjo augt spartesniu tempu. Taip, kad jau 1919 m. sausio mėn. buvo apie 3.000 karių savanorių. Bet prieš jėgos buvo daug stipresnės — Lietuvon žygiavo trys Raudonosios Armijos divizijos, viso apie 20.000 karių.

Negana to mūsų nepalaukė ir mūsų kaimynai lenkai, su kuriais buvome labai artimi sąjungininkai per penkis šimtus metų. Ir kaip tik atvirkščiai — jie lenk-

tyniaudami su rusais ir vokiečiais stengėsi mūsų besikuriančios valstybės egzistenciją užgniaužti. O sąlygos tam buvo palankios, nes Lietuva tada dar neturėjo jokio tarptautinio statuso. Tiesa, Vokietija pirmoji pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe 1918. III. 23, bet tą surišo su ekonominių ir karinių konvencijų sudarymu... Tik porai metų nuo to praslinkus kai mūsų savanorių kraujo aukomis rusai įtikinti, kad šį kartą Lietuvos okupuoti negalės, 1920. VII. 12 Taikos Sutartimi pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe atsisakydama nuo jos vėlesniams amžiams. 1921 metais Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungą pilnateise nare.

JAV-bės tais laikais irgi nesukubėjo Lietuvos pripažinti de jure. Tik didelių Amerikos lietuvių pasangų pasekoje pripažinimas buvo išgautas 1922. VII. 28 Lietuvai ir taipgi Latvijai ir Estijai. Pagaliau, 1922. XII. 22 Lietuvą de jure pripažino D. Britanija, Prancūzija, Italija ir Japonija.

Lietuvos atstatymas 1918-20 metais buvo atsiektas vien tik savo pačių jėgomis — mūsų savanorių sukurtajai kariuomenei apginant Vasario 16-sios Akto idealą. Nėra pasaulyje tokios geros santvarkos kuri tautai galėtų atstoti nepriklausomybę. Tuo mes pilnai įsitikinome pagyvenę nepriklausomai vos 22 metus. Nepriklausomybės atgavimas 1918 metais mūsų tautos išlikimui buvo be galo reikalingas stebuklas. O galėjo įvykti ir kitaip kaip sekantys pavyzdžiai rodo. Apie tą patį laiką kaip ir Lietuva savo nepriklausomybės paskelbė dar ir šios carinės Rusijos pavergtos tautos: Suomija — 1917. XII. 6, Ukraina — 1918. I. 22, Estija — 1918. II. 24, Lenkija — ir Latvija — 1918 — XI. II, Gruzija — 1918. V. 26, Armėnija ir Azerbeidžanas — 1918. V. 28. Iš jų savo nepriklausomybės apgynė tik Suomija, Lietuva, Latvija, Estija ir Lenkija, o visos kitos rusai vėl pajungė.

Turime neužmiršti, kad Rusija, ar ją vadintum caristine, sovietine, ar tarybine, yra vienintelė dar išlikusi didelio masto kolonialinė imperija. Net iki šių dienų ji vis dar plečiasi naujais užkariavimais, kai visos kitos buvusios kolonialinės imperijos nuo savo kolonijų atsiskė. Na bet Rusija visame kame vėluoja bent šimtą metų. Negaila būtų pasakyti, kad Sovietinės Rusijos vadaai apie dekolonizaciją nebūtų girdėję. Jungtinės Tautos jie yra labai iškalbingi apie didžiųjų Vakarų imperijų dekolonizaciją, bet kai prožektorius nukrypsta į juos, tai jis sušunka, kad tai kišimasis į Tarybų Sąjungos vidaus reikalus. Štai kaip šių metų vasario 14 dienos Maskvos "Pravdoje" Sovietų Sąjungos Krašto Apsaugos Ministras Dimitrij Us tinov ciniškai apibūdžia Brežnevo doktriną: "Būdamas ištikimas savo tarptautinei pareigai Sovietų Sąjunga visada teikė ir teiks brolišką pagalbą ir paramą tautos kovojančioms už savo nepriklausomybę, suverenitetą ir revoliucinius laimėjimus". Tai yra tas pats Ustinov, kurio į Afganistaną pasiūstį raudonarmiečiai su bombonesiais, tankais ir kitais moderniais pabūklais skerdžia Afganistano beginklius vyrus, moteris ir vaikus. Taip sovietinės imperijos vadaai supranta Afganistano nepriklausomybę ir suverenitetą.

Tur būt ne vienas tarptautinis įvykis taip nesukrėtė Amerikos ir bendrai Vakarų valstybių kaip Afganistano invazija. Vakarami pajuto, kad akipleiškas Maskvos veržimasis į Vidurinius Rytus, į alyvos šaltinius yra aiškus kėsinimasis į jų gyvybinius interesus. Išliko rimtas reikalas tam pasipriešinti, bet kaip? Agresiją pradėjusi Rusija šalia tokių pat atominių ginklų kaip ir Amerika dar turi ir gerai paruoštą ir moderniais ginklais apginkluotą kariuomenę. Nieko panašaus nei Amerikai, nei jos sąjungininkai neturi. Tai kuom tada pasipriešinti? Jungtinės Tautos pakartotinai didėle dauguma balsų pasmerkė Afganistano invaziją, bet tai tik šūkavimai, kurių iki dantų apsiginklavusi Rusija nepaiso.

Išidėmetini Afganistano delegato 1980 X. 25 d. J. Tautų Sąjungoje, Mokslo ir Kultūros Kon-

Žiemos pasaka sodyboj.

Net 40 milijonų ukrainiečių tautai nepajėgė dėl vidujinių vaidų savo nepriklausomybės apginti. Jei, anot prof. Biržiškos, kaimynų graban paguldyta ir vėmimis apkalta lietuvių tauta 1918 metais kėles naujam gyvenimui, tai ar dabar turim teisę pult neviltingai dėl jos ateities?

Turime neužmiršti, kad Rusija, ar ją vadintum caristine, sovietine, ar tarybine, yra vienintelė dar išlikusi didelio masto kolonialinė imperija. Net iki šių dienų ji vis dar plečiasi naujais užkariavimais, kai visos kitos buvusios kolonialinės imperijos nuo savo kolonijų atsiskė. Na bet Rusija visame kame vėluoja bent šimtą metų. Negaila būtų pasakyti, kad Sovietinės Rusijos vadaai apie dekolonizaciją nebūtų girdėję. Jungtinės Tautos jie yra labai iškalbingi apie didžiųjų Vakarų imperijų dekolonizaciją, bet kai prožektorius nukrypsta į juos, tai jis sušunka, kad tai kišimasis į Tarybų Sąjungos vidaus reikalus. Štai kaip šių metų vasario 14 dienos Maskvos "Pravdoje" Sovietų Sąjungos Krašto Apsaugos Ministras Dimitrij Us tinov ciniškai apibūdžia Brežnevo doktriną: "Būdamas ištikimas savo tarptautinei pareigai Sovietų Sąjunga visada teikė ir teiks brolišką pagalbą ir paramą tautos kovojančioms už savo nepriklausomybę, suverenitetą ir revoliucinius laimėjimus". Tai yra tas pats Ustinov, kurio į Afganistaną pasiūstį raudonarmiečiai su bombonesiais, tankais ir kitais moderniais pabūklais skerdžia Afganistano beginklius vyrus, moteris ir vaikus. Taip sovietinės imperijos vadaai supranta Afganistano nepriklausomybę ir suverenitetą.

Tur būt ne vienas tarptautinis įvykis taip nesukrėtė Amerikos ir bendrai Vakarų valstybių kaip Afganistano invazija. Vakarami pajuto, kad akipleiškas Maskvos veržimasis į Vidurinius Rytus, į alyvos šaltinius yra aiškus kėsinimasis į jų gyvybinius interesus. Išliko rimtas reikalas tam pasipriešinti, bet kaip? Agresiją pradėjusi Rusija šalia tokių pat atominių ginklų kaip ir Amerika dar turi ir gerai paruoštą ir moderniais ginklais apginkluotą kariuomenę. Nieko panašaus nei Amerikai, nei jos sąjungininkai neturi. Tai kuom tada pasipriešinti? Jungtinės Tautos pakartotinai didėle dauguma balsų pasmerkė Afganistano invaziją, bet tai tik šūkavimai, kurių iki dantų apsiginklavusi Rusija nepaiso.

Išidėmetini Afganistano delegato 1980 X. 25 d. J. Tautų Sąjungoje, Mokslo ir Kultūros Kon-

ferencijos 154-rių šalių diplomatiniam dalyviams pasakyti žodžiai: "Afganistano kova už savo laisvę. Afganistaniečiai kovos amžinai... Aš pats kovosiu iki savo gyvenimo pabaigos... Šiandien yra tokia mūsų problema. Rytų ir Jūs ją turėsite...". Po šio pareiškimo jis paprašė ir gavo politinį prieglobstį Vakaruose.

Prisidėdami prie Afganistano diplomato šauksmo mes galėtumėm parafrazuoti ant vieno Long Island kapinių vartų užrašą: "Prieš 40 metų mes buvome tokie kokiais Jūs dabar esate, Jūs būsite kokiais mes dabar esame..." Kitaip tariant, prieš 40 metų mes buvome laisvi, o dabar pavergti, rytų ir Jūsų laukia mūsų likimas, jei laiku neapjįsčius ir nesusiprasis.

To viso akivaizdoje demokratiniuose Vakarų valstybėse vyksta dar negirdėti dalykai. Dar iš studentavimo laikų studijų atsi-

menų profesorių teigimus kaip demokratiniuose valstybėse parlamentai elgiasi priešingai. Tai aiškus pabudimo ženklai iš gilaus detantės m'ego pagal sovietinę interpretaciją.

Štai kad ir vakar spauda pranešė, kad JAV-bių Senatas 73 balsais prieš vieną patvirtino 6.4 bil. dolerių didesnį ginklavimosi biudžetą negu Prezidentas Carteris buvo prašęs — 161 bil. dolerių. Šis biudžetas yra beveik 23 bil. didesnis negu pereinėti fiska linijū metų. Ar girdėtas dalykas, kad JAV-bių Senatas beveik vienbalsiai pasisako už taip padidintą ginklavimosi išlaidas?

Tas labai aiškiai parodo ir kur veda nepažabota Sovietinės Rusijos ekspansija brutaliomis agresijos priemonėmis. Sovietinė santvarka nieko patrauklaus neturi — ji plečiama infiltracijos, teroro ir brutalaus ginklo priemonėmis.

Jeigu ir toliau taip reikalaus, tai kolizija yra neišvengiama lygiai taip kaip buvo neišvengiama ir Hitlerio agresija privedusi prie Antrojo Pasaulinio Karo.

Mės laukiame ir tikimes pasuktinės kolonijinės imperijos išparceliavimo, kuris tikrai ateis ir leis pavergtoms tautoms išsiti iš per šimtmecius carų sukurto tautų kalėjimo.

Palyginkime mūsų praeitį su 1918 metais. 1918 metais, lietuvių tauta tarptautinėje arenoje

VLADAS STANKA

KAS TAI YRA "AŠ ESU"?

(Tęsinys)

Tamsaus egzistencializmo pasekmės.

Šio straipsnio autorius laiko savo pareigą pabrėžti ir įspėti, kad jo duotasis egzistencializmo išdėstymas yra per trumpas ir paviršutinis, kad jis galėtų šios pakraipos esmę išsemti. Mūsų laikų egzistencializmas, kuris reiškiasi ne tik filosofijoje, bet ir religijoje, mene, poezijoje, istorijoje (Toynbee) ir net tam tikra prasme gamtos moksle (Einshteino teorijos filosofinės problematikos), yra per platus net storokoje knygoje tinkamai išdėstyti, nekalbant jau apie keilolikos trumpų puslapių straipsnį.

Tačiau negali būti abejonių, kad egzistencializmas, kaip mūsų dienų dvasinės situacijos simptomai, rodo, jog mes ne visai esame kaip reikiant, jog mes su dabartinio pavidalo egzistencializmu įeiname į kažkokį kelį, iš kurio nėra išeities. Kiekvienas iš egzistencializmo reikėjų ir skelbėjų turi savo gyvenimo pajutimą ir savo išrinktuosius jausmus. Kierkegaard — baimę, išgastį, drebęimą ir kentėjimą; Rilke — liūdesį; Unamuno — tragiško pojūtį; Heidegger — rūpestį; Jaspers — nepasitenkinimą; Sartre — nuobodį ir pasibaurėjimą. Bet visi šitie jausmai, paėmus juos visų ar kartu, yra negalavimo, nusivylimo, jei jau ne desperacijos, žymė.

Teisybė, kiekvienas egzistencialistas ragina mus gyventi, daryti bandymą (Versuch), išvengti pasiryžimo (l'engagement), imtis rizikos (Wagnis) ir net reikšti heroizmą. Tačiau nė vienas nepaaiškino, kokia

buvo kaip ir nežinoma, užmiršta, todėl siekimas valstybinės nepriklausomybės buvo be galo sunkus. Šiandien Lietuva ne tik žinoma, bet tebeturi ir tarptautinį kaip valstybės pripažinimą. Kai 1918 metais buvome vienu vieni, tai dabar turime draugų tiek pavergtųjų tautų tarpe, tiek nepriklausomų valstybių, jų tarpe — pasaulio galiūną JAV-bes.

Pavergtoje Tėvynėje mūsų tautos susipratimas ir pasipriešinimas tebėra stiprus, ką liudija pagausėjusi pogrindžio spauda, nežiūrint žiaurios persekiojimo Lietuviai, kaip kovotojai už žmogaus teises, yra išgarsėję netik vadinamosios Sovietų Sąjungos darbo stovyklose, bet ir visuomenėje. Nors ukrainiečių yra 40 mil., o lietuvių tik 3.5 mil., bet kovose su pavergėju jie eina lygiagrečiai su ukrainiečiais, o kai kur ir pirmiau.

Mūsų savanorių pastangos, aukos ir pralietas kraujas nebuvo veltui — atnešė tautai bent dvidešimt dviejų metų laisvę, grąžino saviems pasitikėjimą, ko tau ta niekuomet neužmirš. Užtenka tik įsivaizduoti kaip šandien atrodytų pavergtoji Lietuva ir mūsų tauta, jei savanoriams nebūtų pavykę 1918-20 metais apginti Vasario 16-sios Akte išreikšto nepriklausomybės idealo.

Mūsų savanorių žygiai tebėra inspiracija pavergtai tautai. Iš mūsų valandai jie telks naujus savanorius ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

galui tai gali patarnauti, ir niekas iš jų neduoda mažiausios vilties, kad tai gali prie ko nors gero privesti. Atvirkščiai, visi jie vienodai nurodo visų šių pastangų niekingumą, nes visi mūsų rūpestiai yra niekingi (Heidegger), gyvenimas yra avantiūra be jokio šanso laimėti (Sartre), o pasaulyje viešpatuoja beviltiškas skurdas (Jaspers). Teisybė, Sartre (todėl, jis tik vienas) paradoksaliai teigia, kad egzistencializmas yra didžiausio optimizmo įkūnėjimas. Tačiau jo raštų — filosofinių ar literatūrinių — skaitytojai šis optimizmas prineša alkaną žmogaus "optimizmą", kuris, neturėdamas nieko kito, nepaisydamas pasibaurėjimo, valgo supitviusią ir sukirmijusią duoną.

Sunkiausia egzistencializmo problema yra etika, ypač kiek ji liečia santykius su kitais. Šis sunkumas buvo pakankamai aiškus jau Kierkegaardo filosofijoje. Jis rado, kad tik baimė ir kentėjimas gali mūsų egzistenciją išgelbėti ir išsaugoti. Todėl visiškai nuosekliai jis suprato, kad jo misija yra daryti gyvenimą ne lengvesnį, bet sunkesnį. Tokiu būdu jo etika reikalavo raginti žmones kentėti. Bet kodėl tik raginti, o ne pačiam kentėjimą platinti? Jei Kierkegaardo teigimu, kiekvieno krikščionio pareiga mirli aht kryžiaus, tai ar nebus jo pareiga kiekvienam savo artimajam, iš meilės jam, padėti būti nukryžiuotam?

Bet Kierkegaardo padėties dar buvo playginti lengva: ragindamas kentėti šiame pasaulyje, jis, kaip tikis, turėjo viltį padėti žmonėms pasiekti antgamtinio džiaugsmo kitame pasaulyje. Bet ką gali žadėti ir kuo gali tikėtis nauji egzistencialistai ateistai, kuriems aus pasaulis yra tik didysis Niekas? (Bus daugiau)

"Šitas gubris ant tamtos kiav... šo nurodo didelį muzikos pamėgimą".
"Taip, tai yra muzikos gubris, aš jį gavau prasimušdamas galvą į piano".

"Kodėl apžvalginiai sėdovėkalai visuomet su trijų autorių pavardėmis?"
"Taip, o kas toks trečias?"
"Jis moka už pietus".

Jis: "Atsiprašau, kad aš užmiršau būti tamtos puotelėje".
Ji: "O, ar tamsta nebuvo?"

ENERGY WISE

Organizė car pōbis to save gasoline
Don't be a Bōm Lōsen

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder". Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—pills from Ex-Lax. Look for the white box. Use only as directed.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Zero to Six Month plan where you bank. Before you know it, you'll be a reality.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

MIAMI-POMPANO BEACH, FLORIDA

PAMINĖTAS LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMAS

1978 m. rudenio pabaigoje įsisteigė šaulių kuopa AUSA, kurioje būrėsi lietuviai iš pietinio atlanto, net iki Juno Beach. Ir kaip pridera šauliams, tuojau Miami L.A.P. klube paminėjo pirmą kartą Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktį. Praeitais ir šiais metais aplinkybės vertė tokius minėjimus ruošti Pompano Beach vietovėje išnuomotoje Sweden House patalpoje. Be kitų priežasčių, pasirinkimą lėmė ir didokas skaicius šaulių, gyvenančių toje apylinkėje.

Šio lapkričio 22 dieną kuopos viešpirm. K. Pautienis minėjamą pradžioje trumpai paminėdamas jo tikslą. Buvo sugedotas Amerikos himnas ir tylos minutė pagerbti visi už Lietuvos laisvę žuvusieji. Vėliau gen. štabo kap. Juozas Šukys plačiai papasakojo apie Lietuvos kariuomenės reikšmę. Štai jo pasakytos mintys:

Visur, kur tik yra lietuvių susibūrimas, kur lietuvių tarpe dar neišdilo savo krašto papročio meilė, lapkričio mėn. pabaigoje minima Lietuvos kariuomenės diena. Tai diena, kai prieš 62 metus buvo išleistas pirmasis įsakymas beatsikuriantios Lietuvos kariuomenei. Ta diena — lapkričio 23-oji.

Esu sutikęs tautiečių, kurie paklausdavo, ar yra prasmės minėti kariuomenės dieną? Į jų klausimą tegalėdavau atsakyti tik klausimais:

Ar yra prasmės minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą?

Ar yra prasmės prisiminti Tautos dieną?

Ar yra prasmės prisiminti mūsų paliktą Lietuvą?

Ar yra prasmės laikyti save lietuvius?

Todėl čia ir noriu pasidalinti mintimis, kurios šiai dienai prasmingos.

Žodis kariuomenė reiškia gen-

ties narių subūrimą į vieną grupę ir jų išpareigojimą ginklu apsaugoti savo ir savo artimųjų gerbūvį. Kariuomenė, tai sąvoka, neatskiriama nuo tautos. Tik ta tauta gali tikėtis ramaus ir užtikrinto gyvenimo, kurios nariai noriai ir su pasiryžimu eina į kariuomenės gretas atlikti pilietinės pareigos — pasiruošti, kad reikalui esant galėtų apginti savo šeimą, savo kaimynus, savo tautą ir savo kraštą. Todėl tik šios rūšies kariuomenė yra neatskiriama kraujo ryšių su lietuvių su visa tauta. Buožė, kardas, šautuvas, patranka, orlaivis ar bet kuris senų laikų ar moderniausias ginklas buvo, yra ir bus geras, jei bus sėkmingai panaudotas savo tautos apgynimui tik pilnai savo pareigą suprantancio tautos nario rankose. Kraštai, kurie tą nepalaužiamą tiesą paneigė ir savo reikalingą gynybą pavedė samdiniais, buvo palaidoti.

Minėdami Kariuomenės dieną dažniausiai galvojame apie mūsų po Pirmojo pasaulinio karo atsikūrusios Nepriklausomos Lietuvos laikus. Netikslu minėti tik tai, ką patys matėme ar patyrėme. Turime neužmiršti, kad mūsų kunigaikščiai savo kariuomenei nuvedė iki Juodųjų jūrų, kad lietuvių pulkai mynė Rusijos žemes ir lietuvius bandė savo kardo asmenis į Maskvos mūrus.

Pagarbą suteikiame žuvusiems savo tautos broliams susitelkimo ir tylia malda; jiems paminklą gi pastatykime savose ir savo tautiečių širdyse.

Neužtikau duomenų, kad Lietuva prieš Mindaugo laikus būtų turėjusi pastovią kariuomenę. Ugnys pilių bokštuose sušaukdavo gynybą. Krivulė, pasiūsta per sodybas, suburdavo į paskirtas vietas vyrus, pasiruošusius sekti savo valdovą į numatytą žygį. Tačiau pradėjus jungti Lietuvos sritis į vieną valstybę-

Vilniaus Aušros Vartų maldininkai dar ir šiandien juos laiko ir

nį vienatę, atsispaudo reikalus laisvės kovoms. Jie buvo laisvės kovos, miršta savo pareigą tėvynei — nenoriai beremia krašto gynybą. Valdovas pramė, kad ne tik atskirų valdų ūkiai priešinasi apjungimui, bet tuo labiau šiaurės kaimynas — Livonijoje įsikūręs kalavijuočių ordinas, dės visas pastangas, kad Lietuvos sujungimas neįvyktų. Taigi drįsčiau tvirtinti, kad Lietuvos jungimas ir davė pradžią nuolatinei Lietuvos kariuomenei atsirasti. Toji kariuomenė nuo pat pradžios stovė lygioj, ar geriau pakius, aukštesnį plotmę, negu kitos tų laikų karo pajėgos. Tam įrodyti paminėsiu tik 4 kelis faktus.

13 šimtmetis. Dar tik pradėjus Lietuvos apjungimą, Mindaugas sustabdė kalavijuočių veržimąsi į Lietuvą ties Nalšėnais (1229 m.). Po kelių metų tuos pačius kalavijuočius, besibraunančius per žemaitiją, žemaičiai draugė su Mindaugu sumušė ties Šiauliais (1236 m.).

15 šimtmetis. Vytautas Didysis, savo tėvo karių eilese, prie degančios Kaimo tvirtovės prišiekęs atkeršyti kryžiuočiams, tą priesaiką išpildė (1410) ties Zalgiuriu sunaikindamas kryžiuočių galybę ir net 500 metų sustabdymas jų veržimąsi į rytus.

17 šimtmetis. Vyriausias Lietuvos etmonas Katkus su 4,000 vyrų pastoja kelią besibraunantiems į Lietuvą švedams ir sumala jų net tris-keturis kartus skaitlingesnę kariuomenę (1605 m.) ties Kircholmu.

Tik vėliau Lietuvos didikai-

rikuomenės gretų vedimą. Pasirodymas, ryžtas, auka ir kraujas nubloškia pavergėjų jungą ir laisvės švyturį įžiebia kraštui. Ir išsiskaidant žodžiais laisvės kovose kritusiųjų paminkle įrašomas testamentas ateičiai:

— Amžius būdė, o laisvę laimėjom. Per aukrą ir pasišventimą.

To testamentą vykdydamą tęsia šauliai, perimę perauką pirmąjį komunistinį užgobimą nukertant. Drąsiai kovoja ir antrą kartą, tam pačiam užgrobimui Lietuvą užėmus, tikėdami ir laukdami pasaulio paramos. Visi užmiršti, palikti vien savo likimui, nors nusivylę, bet kupini pasiryžimo nors bent župsnelį šviesos išplėsti savo tautai. Nelygioj kovojo krinta pavieniai, krinta būriais, kad parodytų pasauliui, jog Lietuva nepriima užgrobėjo, kad primintų savo tautai amžiną veržimąsi į laisvę, kad pasakytų šis savo krašto pasitraukusius tautos narius nepamiršti savosios tėvynės.

Mūsų tankynėse, palaukėse išsibarstę, net paprastais kryželiais nepažymėti partizanų kapai šaukia mus skardesniu balsu negu žydų tautai būnant Babilonijos vergovėje — šaukė jų pranašas:

— Jeruzale, Jeruzale! Jeigu aš Tave užmiršiu, Jeruzale, tegu nudžiūsta mano dešinioji, tegu prikampa mano lietuvis prie mano gomurio!

Neužmiršim, atsimenam ir minim tai, kas minėtina. Minim kariuomenės dieną, nes tuo sikiame paminėti ir pagerbti savo tautą, kurios nariai, stoje į kovotojų eiles, pasidare tautos skydų ir nuo neatmenamų laikų, ar tai kunigaikščių kariuomene, sukilėlių ar laisvės kovotojų eilėse, šaulių ar partizanų būriuose sudarė tą ištisą kariuomenę, kurios šaknis tai visa tauta.

Kartu žodį kariuomenė, bet turim priminti, kad to žodžio sąvoka tai tauta.

Nerandam, nesulaukiame ir nežinam ar sulauksim pranašo, kuris galėtų pasakyti, kada tėvynės vaikų krauju palaistytoji žemė vėl pražydės laisvės žiedais ir Lietuva vėl bus laisva.

Neiškokim pranašų, tik atsiminkim Nepriklausomybės laisvės šaukį, kuris iš Karo muziejaus bokšto Laisvės varpe išskaltais žodžiais per amžius bėgs mūsų dvasios duris:

— Skambink per amžius variams Lietuvos! Laisvės nevertas, kas negina jos!

Paskaitininkas, užbaigęs savo mintis ir peržvelgęs dalyvius, pareiškė gaudulingą apgailestavimą, kad nematęs čia žinomiesnių kariškių, artimųjų apylinkė gyvenančių.

Minėjimo pabaigai poetė K. Kodaitienė padėklamavo tai dienai sukurta eilėraštį ir visi pagiedojo Lietuvos himną. P. S.

"Tamstos duklė puikiai skambina Beethoveną".

"Taip, ir ji tik skambina iš pigių gaidų, stebėtina, kaip ši mergaitė gali iš nieko kai ką padaryti".

DETROITO NAUJIENOS

Kariuomenės šventės minėjimas

Kariuomenės šventės paminėjimas įvyko lapkričio mėn. 23 d. 10:30 val., pradedant pamaldomis, šv. Antano parapijos bažnyčioje. Į bažnyčią buvo įneštos organizacijų vėliavos. Vadovavo švyturio jūrų šaulių pirm. Alfonsas Šukys. Šv. Mišias už žuvusių karius partizanų ir šaulius atnašavo tos parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą. Vargonais grojo muzikas Stasys Sližys. Solo giedotojais Danutė Petronienė. Po pamaldų sugiedotas Lietuvos himnas ir išneštos vėliavos.

Iškilmingas minėjimas pradėtas 11:30 val. Parapijos salėje. Minėjimą atidarė kūrėjas savanoris, atsargos majoras Kazimieras Daugvydas. Pirmiaisiais savo žodžiais publikai padėjo užgauti atsilankymą. Į pradžią pakvietė šv. Antano parapijos kleboną kun. Alfonsą Baboną, kūrėją savanorį teis. Stasį Šimoliūną, birutininkų Draugijos pirm. Kristiną Daugvydienę, St. Butkaus šaulių kp. pirm. Vincą Tamošiūną ir švyturio jūrų šaulių kp. pirm. Alfą Šukį. Invokacijai, sukalbėti pakvietė tos parapijos kleboną kun. Alfonsą Baboną.

Trumpą įžanginį žodį tarė kūrėjas psavanoris K. Daugvydas, pareiškdamas, kad per šiuos metus mirė du kūrėjai savanoriai — Tomas Čiunka ir Kazimieras Špakauskas. Jie buvo pagerbti atsisojimu. Po to buvo perskaitytas likusių gyvų kūrėjų savanorių ir ramovėnų sąrašas — iš viso 31 asmuo.

Tolimesnei programai tęsti pakvietė Vincą Tamošiūną. Alfonsas Šukys paskaitė ištrauką iš pulkininko Petručio 1919 m. karo lauke atsiminimų, o V. Tamošiūnas papasakojo apie savo ir savo brolio karo metu peryventus nuotykius.

Po pasakytų atliktą meninę programą: Vilija Telicėnaitė klarnetu pagrojo "Ar aš tau sese nesakiau", "Stovėjau parimus", "Vėliavos pakeltos plazda". Viltė Šnapštytė padėklamavo "Prie Nemuno", o Rūta Šnapštytė — "Smūtėlė". V. Tamošiūnas padėjo klebonui už patalpas ir visiems programos atlikėjams.

Toliau buvo tęsiamos varšės, kurias paruošė birutietės. Rengėjai: kūrėjai savanoriai, ramovėnai, birutietės, švyturiečiai

šauliai ir St. Butkaus šaulių silankyti.

Ant. Sukauskas

* * *

D. L. ORGANIZACIJŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Posėdis įvyks gruodžio 10 d. 6:30 val. šv. Antano parapijos patalpoje. Bus svarstoma įvairūs kilę klausimai, todėl kviečiami netikėtai valdybos nariai, bet ir visi organizacijų atstovai bei Revizijos Komisijos nariai. Bus aptariami Vasario 16-sios ir kiti svarbūs reikalai.

Visi minėtu reikalu suinterisuotieji, maloniai kviečiami atsilankyti

Kviečia DLOC Valdyba

Atsiųsta paminėti

● VILTIS (HOPE), tautinių šokių ir tautosakos žurnalas, gruodžio numeris, leidžiamas ir redaguojamas tautinių šokių lektorius įvairiuose universitetuose bei kolegijose Vytauto F. Beliajaus. Išsamiai rašoma apie Italijos, Egipto ir Čilės tautinius šokius, taip pat apie Colorado valstijos tautinių šokių grupes. Gausu informacijos apie tautinių šokių šventes ir išvykas, duoti armėnų šventinių bei tautinių valgių receptai. Žurnalo metinė prenumerata JAV \$7, užsieniuose \$8, atskiras nr. \$1.50. Adresas: VILTIS, P.O. Box 1226, Denver, CO 80201.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠimt DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajaus tatką!

Prenumeratos pratęsimas, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriams pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už priedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių išpareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Įėjusį iš spaudos ir galima gauti knygų rinkinį

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partingą daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus paštas tokia adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

This remarkable tablet gives aspirin relief, yet protects against stomach upset.

Ecotrin
ENTRIC COATED ASPIRIN
for arthritis

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, R. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pėvėkšlais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nediduojančioms, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo brožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 3, Ill. Wednesday, December 3, 1980

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose: Naujienos eina kasdien. Išskyrus sekmadienius. Metams \$45.00, pusl metui \$24.00, trims mėnesiams \$12.00, vienam mėnesiui \$5.00. Užsieniuose: Metams \$48.00, pusl metui \$26.00.

Kitose JAV vietose: Metams \$40.00, pusl metui \$24.00, trims mėnesiams \$12.00, vienam mėnesiui \$5.00.

NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Padėka Naujienoms

Padėkos Diena praėjo, bet darbas bus nebaigtas, jei nepadėkosime Naujienoms. Daugelis ši klausimą su pranta ir ėmėsi žingsnio suvesti sąskaitas. Bet dar yra ir tokių mūsų tautiečių, kurie užmiršta patį pagrindinį dalyką.

Visi žinome, kad Amerikos lietuvių gyvenimas būtų visai kitoks, jeigu Naujienos nebūtų prisidėjusios prie visuomeninio, kultūrinio ir ekonominio lietuvių gyvenimo. Užtenka pavytyti, Naujienų kompleksus, kad pamatytume, kiek Naujienos yra prisidėjusios prie visos, eilės svarbių lietuviško gyvenimo klausimų išsprendimo.

Išlikime šiandien gražiai, besireiškiančias lietuviškas draugijas, klubus ir didesnes organizacijas. Visi žinome, kad be Naujienų jos nebūtų pajėgusios sustiprinti ir išaugti į turtingus klubus bei draugijas. Naujienos rašė straipsnius apie steigiamo klubo tikslus, apimančius pagrindinius tikslus, apie dėsnius draugijoms ugdyti, apie reikala padėti draugijos priešinantis atskaitingus ir dorus pareigūnus. Tai buvo pats svarbiausias pagrindas. Draugijos išmoko, taupti, spręsti svarbesnius klubų reikalus ir plėsti organizacijos darbą. Šiandien visa eilė draugijų bankuose turi po kelias dešimtis tūkstančių dolerių. Taupymas tiek toli nuėjo, kad kai kurie klubai naudoja tiktaū nuosimčius, o pagrindinio kapitalo visai neličia.

Klubai ir draugijos praturtėjo, o Naujienos liko be pinigų. Dar ir šiandien visa eilė organizacijų naudoja Naujienas savo susirinkimams aprašyti, bet mano, kad Naujienoms tie aprašymai nieko nekainuoja ir kad Naujienoms net padėkoti nereikia už atliktą darbą. Mums atrodo, kad tiek klubai, tiek ir draugijos turėtų padėkoti Naujienoms už atliktą ir dar šiandien dirbamą darbą.

Amerikoje yra visa eilė įvairiausių biznio bendrovių, kurios verčiasi gamyba, prekyba ir visokiais patarnavimais. Savo laiku vien tik Chicagoje buvo aštuonios gražiai ir pelningai besiverčiančios lietuvių taupymo bendrovės. Visi žino, kad be Naujienų tos bendrovės būtų nepajėgusios išaugti į milijonines įstaigas.

Naujienos padėjo toms taupymo bendrovėms sudaryti vieną lietuvišką taupymo bendrovių lygą, kuri lietuvių valdomas taupymo bendroves padarė pačiomis turtingiausiomis ir teisingiausiomis tvarkomomis bendrovėmis. Lietuvių taupymo bendrovių garsas nebūtų taip plačiai paplitęs amerikiečių tarpe, jeigu Naujienos savo straipsniais ir nurodymais nebūtų padėjusios tai lygai ir toms bendrovėms įsikurti ir išaugti. Šiandien bendrovių vadovybės puikiai veikia, tos bendrovės įsikūrė po kelis skyrius ir įsitraukė į visuomeninį Amerikos gyvenimą. Būtų gera, kad tos bendrovės prisimintų ir Naujienas.

Naujienos visą laiką ragino lietuvišką prieauglį mokytis iš amerikietiško gyvenimo, suprasti visuomeninio gyvenimo pagrindus, įsitraukti į amerikietišką gyvenimą, tapti jo dalimi, nes tapę gerais amerikiečiais, galėsime būti naudingi ir rusų pavergtai Lietuvai. Naujienų redaktoriai suprato tarptautinį Amerikos svorį ir bandė įtikinti amerikiečius užimti naudingas ir humaniškas tarptautines pozicijas pavergtai Lietuvai ginti. Šiandien visi matome, kad JAV yra stipriausios Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų gynėjos. Be dr. Pijaus Grigaičio šiandien neturėtume Pavergtų Tautų Savaitės, nebūtų įstatymo išvietintiems įsileisti, nebūtų ALTO ir BALFO, Turėdami tai galvoje — privalome padėkoti ir Naujienoms.

Galime išties puslapi prirašyti Naujienų atliktais darbais, bet laikas ir vieta neleidžia to padaryti. Dėkome Amerikai už atliktus didelius darbus, privalome baigti padėkos laikotarpį ir atsidėkoti Naujienoms. Geriausią tą padėką seniausiam lietuvių laikraščiui padarysime, jeigu jas paversime į didesnes. Infliacijos dienomis didžiausia padėką laikraščiui už vedamą darbą bus atsiųsti doleriai.

Esame dėkingi visiems tiems mūsų inteligentams, kurie iš tolimiausių provincijų atsiunčia raštų apie vietos lietuvių gyvenimą ir kelia alkštęn šiandienini gyvenimo naujoves.

Dėkingi esame ir tiems, kurie nelaukia paraginimo užsimokėti už prenumeratą, bet patys atsiunčia prenumeratą. Dar mums maloniau, jeigu kuris prideda penkį, dešimkį arba stambesnę sumą. Reikia neužmiršti, kad šiandien paštas labai pabrango. Be spausdinamo lapelio, reikia dar pridėti už pašto ženklą. Neseniai pakako 3 centų atvirukui arba laišku, šiandien jau privalome mokėti 15 centų. Kiekvienas skaitytojas, ant gauto adreso lapelio gali pamatyti kada jo prenumerata baigiasi, gali neparagintas atsiųsti prenumeratą. Toks jo elgesys ne tik sutaupys 15 centų, bet mums nereikės spausdinti paraginimų, pridėti voka, rašyti pranešimus ir siųsti. Visą sudėjus, jis sutaupo ne 15 centų, o veik visą dolerį.

Naujienos labai vertina ir stambesnes aukas. Praeitą savaitę vienas skaitytojas, nugirdęs, kad Naujienos metų gale vis dar turi nesumokėtų skolų. Naujienos žino, kad tas skaitytojas yra ligonis, kad jam dažnai tenka kreiptis į gydytojus ir į vaistines, bet jis, gyvendamas iš pensijos, atsiuntė visą šimtą dolerių. Žinome, kad jam tai buvo didelė auka, bet Naujienoms laiku atsiųsta šimtinė padėjo nustumti tolimesniam laikui antstolį. Esame dėkingi A. Tverui už \$300, Serapinams už šimtinę, kurią mokytoja Antanina Repšienė išėmė iš Naujienoms Remti Komitetų sąskaitos ir atsiuntė Naujienoms.

Visus, kurie Naujienoms skolingi už garsinimus, spausdintas knygas, ar joms skolingi, prašome išrašyti

Zvejyba po ledu Kuršių mariose

J. VILČINSKAS

S. I. KONGRESAS MADRIDE

Socialistų Internacionalas, pirmiau buvęs beveik išimtinai socialistų sąjūdis, per pastaruosius metus išsiplėtė į visus kontinentus. Jo XV kongresas, susirinkęs lapkričio 13 — 16 d. d. Madride, sutraukė per 400 dalyvių, suvažiavusių iš viso pasaulio. Prieš kelis metus atgaivinta Ispanijos socialistų darbo partija turėjo gerokai pasitempti, organizuoti didelį suvažiavimą, kurio šūkis skambėjo: "Tautų sąjunga, solidarumas".

Atidarydamas kongresą S. I. pirmininkas Willy Brandt, kaip tik ir pažymėjo to pasaulinio darbo sąjūdžio vaidmenį ir jo programą ateinančiam dešimtmeciui. Jis pabrėžė, kad neatsisveigiant ir netikrą ateitį, socialistai turi tęsti kovą dėl laisvės, teisingumo ir solidarumo, už taikingą, o ne barbarišką pasaulį.

Australijos kancleris Bruno Kreisky, analizuodamas tarptautinę padėtį, pasakė, kad per pastaruosius 16 mėnesių padėtis pasaulyje visiškai pasikeitė. Sovietų invazija Afganistane, įvykiai Irane, prasidėjęs karas tarp Irako-Irano, priartino pasaulį prie visuotinės katastrofos. Įvykiai Lenkijoje buvo lyg prošvaistė. Nors kas vyksta Lenkijoje yra lenkų tautos reikalas, socialdemokratų ir lasvosios profesionalų sąjungos sekė įvykius tame krašte.

Čekius Naujienų vardu ir pasiųsti dar prieš metų pabaigą.

Naujienos visiems patarnauja. Jos stengiasi paskelbti naujausias ir teisingiausias žinias. Naujienoms reikalingas pinigai. Būtume visi dėkingi, jeigu kiekvienas prisimintų sąskaitą ir laiku sumokėtų. Dar būtų lengvatų, jei auką pridėtų ir kartu atsiųstų. Už šias paslaugas iš anksto būsimė dėkingi.

te su didele simpatija. Ką laimėjo Lenkijos darbininkai, yra Helsinkio akto rezultatas. Deja, ne visur tas susitarimas įgyvendinamas.

Diskusijose dėl tarptautinės padėties kalbėjęs Italijos socialdemokratų partijos lyderis Giuseppe Saragat pasakė, kad po Afganistano invazijos Sovietų Sąjungos tikslai visiškai paaiškėjo. Sovietų Sąjunga siekia užvaldyti pasaulį. Ji steigia visame pasaulyje savo karines bazes, plečia savo propagandą visuose kraštuose. Todėl Europos socialistų partijos turi būti vieningos, turi dirbti su pasiryžimu, stiprindami Europos ekonom. bendruomenę ir siekdami sukurti Jungtines Europos valstybes. Socialistai turi remti Atlanto sąjungą, tikėdami, kad Amerika ir su nauja administracija tes draugišką politiką Europos atžvilgiu.

Toliau tuo klausimu kalbėjo Izraelio, Japonijos, Vokietijos, J. A. V. Belgijos, Ispanijos, Danijos ir kitų kraštų delegatai.

Nemažai laiko kongreso darbotvarkėje buvo skirta tiems klausimams, kaip ginklavimosi kontrolė ir nusiginklavimas, šiaurės — Pietų santykiai, Socializmo principai ir tikslai, Naujoji socializmo principų deklaracija, [darbininkų] politika ir kt.

Kongrese socialistai vedė kovą dėl demokratiškos teisės. Dabar tas reikalas apūnamas kiek plačiau — kovojama dėl žmogaus teisės. Nors dėl tų teisių kovojo ir kiti, bet socialistams tas buvo pagrindinis siekis.

Nestebėtina, todėl, kad Soc. Internacionalas prieš 3 metus išrinko specialią komisiją žmogaus teisių klausimui giliau išnagrinėti ir paruošti pranešimą. Šis pranešimas tad, ir buvo Madride diskutuojamas ir galutinai priimtas.

Pranešime sakoma, kad žmogaus teisės, nusakytos po karinėje JTO deklaracijoje, yra dažnai pažeidžiamos, ir deja, ligšiol nebuvo institucijos, kur galima būtų kreiptis dėl teisių pažeidimų. Be to, pats laikas reikalauja papildyti žmogaus teisių kodeksą, nes gyvenime nuolat atsiranda sričių, kurios anksčiau nebuvo žinomos. Todėl Soc. Internacionalas nutarė paruošti dokumentą, kuris palengvintų visų kraštų partijoms darbą, siekiant žmogaus teisių patobulinimo.

Žmogaus teisės turi pažaboti totalizmo prievartą ir tarauti demokratinės santvarkos plitimui. Todėl tos teisės yra labai svarbios totalitarinio režimo pavergiams kraštams, kurių tarpe šiuo metu yra ir Lietuva.

(Bus daugiau)

Teisėjas leido keliems Chicago priemiesčiams naudotis Michigan ežero vandeniu.

Amerikos gyventojai priešinasi, kai paštas norėjo sunumeruoti miestų namus. Šiandien namų numeracijai žmonės jau nesipriešina. Laiškanėšiams tai labai palengvina darbą.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONU

PASTABOS VLIKO, ALTO IR PLB SAVEIKOS KLAUSIMAIS

Algirdo J. Kasulaičio paskaitos santrumpa. Paskaita skaityta RLB rengtame visuomenės susirinkime Čikagoje, Tautiniuose Namuose, 1980 m. lapkričio 9 d.

Svarstoma tema nėra nauja. Ir čia pateiktamos mintys nėra iš esmės naujos. Šiomis temomis esu rašęs ir kalbėjęs jau bene 20 metų. Jas esu dėstęs ir VLIKO sesijose, ir ALTO kongresuose bei suvažiavimuose ir Bendruomenės susirinkimuose ir svarstybose. Ne visų ir ne visos jos priimtos vienodai. Jos teikiamos giliu troškimu geriau tarnauti Lietuvai ir lietuvių interesams.

Lietuvos laisvinimo šiandieninėje konjunktyroje visu aštrumu yra iškiliusi pati pagrindinė problema: politinio emigranto egzistencijos esmės suvokimas. Problema yra esminė, tad būtina esminio sprendimo. Tokio sprendimo, kuris savo gilumu ir apimtimi atitiktų problemos gylį ir plotį. Ir ne tokio, kuris tik paviršiumi žvilgtėtų, o iš tikrųjų pasilikėtų nieko nekeičias, nieko netobulinąs.

Tarp laisvo individo, egzistuojančio tam tikrame laikotarpyje, geografinėje vietoje ir politinėse sąlygose, ir jo institucijų ir organizacijų, visuomet yra priklausomybinis ryšys kūrinio ir kū-

rėjo prasme. Todėl turėtų būti nenuostabu, jog ir mūsų laisvinimo darbe mus slegiančios problemos yra ne tik metodinio, organizacinio, bet ir esminio, egzistencinio pobūdžio. Mūsų tad pastangos ir mąstymai tik tuomet bus prasmingi, kai mes suvoksime pirmiausia ne kūrinio mechaniką, bet kūrėjo uždavinį ir jo tikslą.

Sio referato pagrindinis tikslas ir yra kiek galint išsijungti iš paviršutiniškumo srovės ir trumpai pažvelgti į dalyko esmę. Tai vienintelis kelias į teisingus sprendimus. Kito kelio nėra. Šis referatas volens nolens yra kritikinio pobūdžio. Ir referentas, kuris išpažįsta Lincoln kritiko aptarimą: "tik tas turi teisę kritikuoti, kas turi širdį padėti", jaučiasi turįs bent truputį moralinės teisės pasinaudoti kritiko privilegija.

VLIKas, ALTas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra trys pagrindiniai mūsų junginiai, institucijos, išsiskiriančios lietuviškajame gyvenime ne tik savo svarbumu, bet ir kontroversijomis, tiek pačios per save, tiek sąveikoje viena su kita. Visos trys jos apima ir politinį, ir visuomeninį ir kultūrinį barą, ir veikia tuose laukuose yra apspręsta dviejų didžiųjų politinės emigracijos sėkinių: Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išlikimo.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
VIENKASTI NAUJINIŲ

A. A. INŽ. KAZI KARAZIJA AMŽINYBĖN PALLYDĖJUS

Rašo SENAS BICIULIS

(Tęsinys)

Kazimieras visą laiką aktyviai dalyvavo toje veikloje ir rėmė ją materialiai. Prieš keletą metų jis išjungė ir į Amerikos lietuvių tautinės Sandaros veiklą. Pastaruoju metu jis buvo Čikagos liaudininkų kuopos išdininkas ir Sandaros 25-tos kuopos valdybos narys. Be to, Kazimieras dar uoliai talkininkavo ilgiau negu ketverius metus "Sandaros" laikraščiams, padėdamas paruošti jo išsiantimą skaitytojams.

Sia proga dar ypač tenka pažymėti tvirtą Kazimiero ištikimybę savo ideologijai. Per beveik 60 metų trukusį veiklos periodą, jis niekur ir niekuomet nenukrypo nuo tos ideologijos principų, nesuabejojo jų teisingumu. Jis nebuvo svyruojantis žmogus. O skaudžių smūgių teko pergyventi ne tik nuo vieno ar kito okupantų. Su dideliu rūpesčiu ir liūdesiu, pav., buvo sutiktas ir dar savosios, vadinamosios autoritetinės, valdžios 1935 m. nutarimas uždaryti visas kitas lietuvių politines organizacijas, paliekant tik vieną savąją politinę partiją. Atrodo, kad tuomet mūsų tariamą Tautos Vadą ir jo patarėjus bei padėjėjus buvo apėmęs lyg koks totalistinis svaigulys, kai jie griebėsi to-

kių priemonių. Iš tikrųjų tai buvo labai nedėkingos pastangos, nes norėta likviduoti tautos politinius sąjūdžius, kurie 1918-1923 m. ant savo pečių išnešė pačias sunkiausias nepriklausomybės atgavimo ir respublikos suorganizavimo naštas. Tai taip pat buvo ir tuškos pastangos, nes pirmai progai pasitaikius tos likvidatorių pražūčiai pamerktos lietuvių tautos politinės jėgos vėl būrėsi į tas pačias organizacijas ir vėl stėjo kovon už tautos laisvę ir valstybės nepriklausomybę. Reikia tikėtis, kad ir ateityje tos jėgos greitai iškils ir susiburs, kai tik priespaudos pančiai nukris.

Tuo ir baigiu šį ilgokai užsitęsusių rašinį apie Karazijų gimimą ir ypač apie vėlonį Kazimierą. Gerb. skaitytojų atsiprašau, kad šiame rašinyje ne kartą buvo nukrypta ir į šalutinius dalykus, kurie man atrodė verti paminėti. Beveik penkiasdešimt metų trukusi mano pažintis su Kazimieru ir paskutinių dešimtmecių artimesnė bičiulystė su juo, mane lyg įpareigojo kiek galima plačiau parašyti apie jo asmenį ir gyvenimą. Šis rašinys iš dalies yra vieno ankstyvesnio pažado įvykdymas. Aš taip pat manau, kad niekuomet nebus perdaug rašyti ir kalbėti apie mūsų nepriklausomybės laikotarpį: pasidžiaugti ir pasididžiuoti jo laimėjimais ir apgailestauti jame pasitaikiusias dėmes.

(Pabaiga)

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Apreiškimo 16:16)

21. Nors šėtonas manė, jog jis buvo sutrukęs dieviškąjį planą ir uždavęs kelią Jėzui būti žemės Karaliumi, tikrenybėje jis tik gelbėjo įvykinti reikalingą dieviškojo plano dalį, būtent, žmogaus Jėzaus Kristaus auką "atpirkimui visų". — 1 Timotiejui 2:6.

Palaiminimai, kokius Dievas žadėjo, turėjo būti amžinai pasiliekančiais. Ramybė, kurią mesijinė karalystė suteiks žmonijai, bus ilgai pasiliekanči ramybė, ir ja naudosis tie, kurie turės progos gyventi amžinai. Tokius pastovius ir toli siekiančius palaiminimus nebuvo galima garantuoti žmonijai kitaip, kaip tik per Jėzaus pasaulio Atpirkėjo ir Išganytojo mirtį. Jis mirė, kad jo pavaldiniai galėtų gyventi, ir kad visi mirusieji galėtų būti sugrąžinti į gyvenimą.

SV. RASTO TYRINETOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. - BE 3-5979

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĄ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2657 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1233
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ketvirtadienį, 9-3 val. vak. Šeštadienį
9-12 val. vak. Popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. F.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Mod. bandiniai.
Speciali pagalba kojoms.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienį 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Tel.: Prospect 6-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja - Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

A. A. POVILAS TAUTVAIŠAS

Kaip jau buvo Naujienose trumpai pranešta, š.m. lapkričio 14 d. savo bute buvo rastas negyvas Povilas Tautvaišas. Daleidžiama, kad jis galėjo mirti net tris dienas anksčiau. Pastaruoju metu jis gyveno atsiskyręs nuo šeimos, ir telefonus retai atsiliepdavo, sirgo, bet dar dirbo ir tikėjosi greit išieiti į pensiją.

Lapkričio 17 d. 7:30 val. vakare Evans koplyčioje, Chicagoje, draugų buvo surengtas atsisveikinimas su Povilu Tautvaišu. Žmonių susirinko daugiau negu koplyčioje buvo vietos, tačiau dauguma sužinojo apie Povilą Tautvaišą iš spaudos tik po laidojimo. Uždaras karstas skendo šešiolikos vainikų ir buketų gėlyne. Atsisveikinimą pradėjo ilgametis Povilo draugas Kostas Burba, išsamiai apibūdindamas P.T. kaip žmogų ir patiekęs biografinius davinius, ir pareiškęs artimiesiems užuojautą korporacijos Fraternitas Baltiensis vardu. Po to kalbėjo Aleksandras Žujus apie P.T. — šachmatininką.

Mrs. Helen Warren kalbėjo angliškai Illinois Chess Association vardu ir labai šiltais bei iškalbingais žodžiais apibūdino P.T. ir apskritai lietuvių įnašą į šachmatų veiklą Illinois valstijoje. Minėjimo pabaigai visi sugiedojo "Marija, Marija".

Lapkričio 18 d., antradienį, P.T. palaikai buvo išlydėti iš koplyčios į Marquette Parko lietuvių bažnyčią, kur kanaaninkas Vaclovas Zakarauskas atnašavo gedulingas mišias ir pasakė turiningą pamokslą.

Po pamaldų, kelių tuzinų automobilių vilkstine pravažiavo pro P.T. sėdėdamos Aldonos Koncienės, namų, kur įėjus, būdama ligonis, pro langą atsisveikino su broliu.

Kapinėse prie duobės kun. Zakarauskui vadovaujant įvyko paskutinis atsisveikinimas. Giedant "Marija, Marija", karstas iš lėto slinko žemyn ir grabėdama D. Giedraitis, A. Kazakevičius, I. Petrauskas, J. Pucėta, A. Ramas ir S. Tiškus vienas po kito metė savo baltas pirštines į duobę. Buvo vėsus, bet saulės šviesa Chicago rudens vidudienis. Kapo vieta yra: St. Casimir's Lithuanian Roman Catholic Cemetery, Chicago, Ill. Section 62, block 18, lot 16, grave 10.

K. B.

Chicagos mokytojai paminėjo amžinybės iškeliavusius

Lapkričio 16 d., sekmadienį, Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, buvo atnašautos šv. mišios už mirusius mokytojus. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. Dauginis, buvęs mokytojas. Po pamaldų visi rinkosi į Jaunimo centro apatinę salę, kur susirinko apie 80 mokytojų ir svečiai. Susirinkusius gražių žodžių pasveikino mokytojų sąjungos valdybos pirm. Magdalena Selaitienė, prie rožių buketų papuošto stalo. Ji priminė lietuvių mokytojus, žuvusius Lietuvoje, išstremtus į Sibirą, mirusius Vokietijoje, koncentracijos stovyklose ir Amerikoje. Mirusieji mokytojai pagerbti susikaupimo minute. Programai vadovauti pakvietė mokytoja G. Meiluvienę, kuri pirmiausia pakvietė mokytoją J. Placą nušviesto mokytojo, rašytojo Jeronimo Ignatonio veiklą. Prelegentas apžvelgė mokytojų Ignatonio didelį kultūrinį įnašą į lietuvių išsivijimą gyvenime.

iną. Jis prisidėjo prie Mokytojų sąjungos suorganizavimo ir buvo jos valdyboje. Mokytoja J. Tamulis išgyventai paskaitė ištrauką iš J. Ignatonio premijauto romano.

Antroji prelegentė buvo mokytoja St. Petersonienė, kuri vaizdžiai apibūdino mokytojų rašytojo Benedikto Babrauskos gyvenimą ir veiklą. Vos 22 m. amž. būdamas B. Babrauskas baigė Vytauto D. universitetą Kaune. Daugelį metų mokytojavo Lietuvoje, tremtyje Vokietijoje ir Chicagoje. Jis parašė daug straipsnių, knygų recenzijų, išleido eilėraščių rinkinį "Eilėraščių krautuvė" ir kt. St. Petersonienė išvardino mirusius mokytojus eikagiečius: J. Račauską, D. Veličką, J. Milavicką, K. Binkį ir kt. Po to Poetė Gražina Tulauskaitė - Babrauskienė pasakaitė savo kūrybos keletą eilėraščių, sulaukdamą dalyvių garsių katūčių.

Toliau kalbėjo parengimų vadovė Rožė Kriaučiūnienė, primindama pasisekusį Kr. Donelaičio minėjimą su meilės dainėmis.

Dr. Vanda Sruogienė prisiminė mokytoją Matą Krikščioną, Mokytojų sąjungos steigėją, kurį visi dalyviai pagerbė atsistojimu ir susikaupimu. St. Petersonienė siūlė pagerbti mokytojus, išleidžiant knygą su mokytojų biografijomis. Mokytoja Blinstrubas siūlė sueiti į kontaktą su kitomis lietuvių organizacijomis, kad suruoštų dirbančiųjų lit. mokyklose mokytojų pagerbimą. Be to buvo pasiūlyta išrinkti ligonių laikymo komisiją. Visi pasiūlymai pavesti valdybai.

Dalyvis Pr. Fab.

"Tėveli, kaip moksleiviai žino, kuomet turi būti užtemimas?"

"Juokingas esi. Ar jie negali skaityti laikraščių taip pat kaip mes visi?"

Gydytojas: "Jeigu tas neišgydys tamstos, ateik tamsta vėl ir aš duosiu, kas tamsta išgydys".

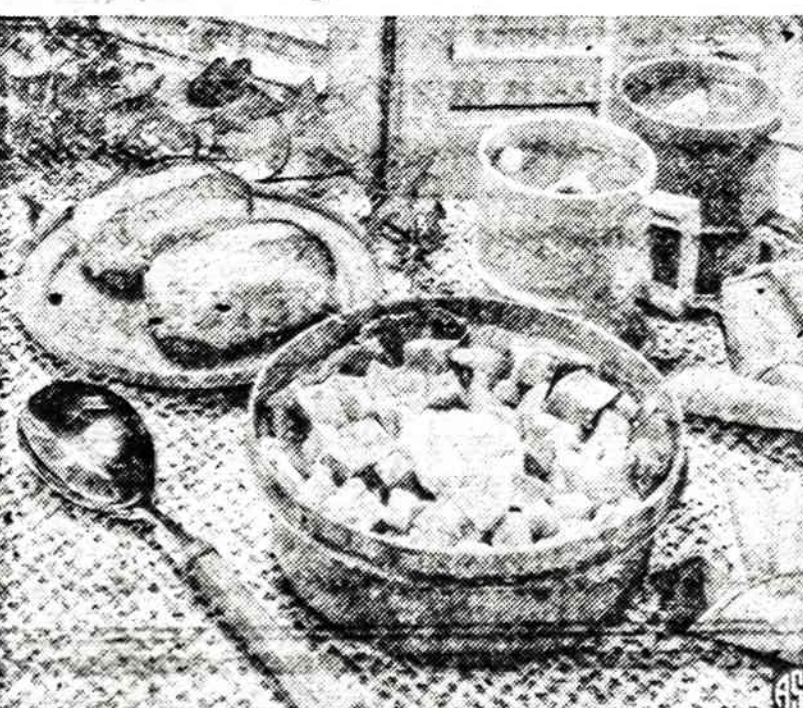
Ligonis: "Ar tamsta negali tai duoti man dabar, gydytojau".

Braunas: "Kuo tamsta užtikrinsi skolą?"

Džonasas: "Garbingo žmogaus žodžiu".

Braunas: "Eik ir gauk garbingą žmogų ir aš paskolinsiu tamstai pinigų".

Ham Yam Salad Solves The Cooking-For-Two Dilemma

Cooking for one or two? But you look hard for budget-wise and appetizing main dishes that come in small quantities — and require a minimum of fuss.

Hearty Ham Yam Salad is a delicious solution. It's easy to prepare and economical, too. And there's no waste involved since it serves only a pair. Make this tangy creation ahead of time in a handy Tupperware Seal-N-Serve®. Serve the salad in the same container and colorful container for an attractive presentation. And, if you're dining alone, the salad can be stored in the same bowl in the refrigerator until its next meal appearance within a few days.

Ham Yam Salad
2 medium-size yams or sweet potatoes
1/2 pound cooked ham, cut into 1/2-inch cubes
3/4 cup diagonally sliced celery
1/3 cup sour cream
2 tablespoons Dijon-style mustard
1/4 teaspoon salt
Pinch pepper
Lettuce leaves

In a medium saucepan, cook yams in boiling salted water to cover for 20 minutes or until tender. Cool. Peel yams, cut into 1/2-inch cubes. In a medium bowl, combine yams, ham and celery. Refrigerate until well chilled. Combine sour cream, milk, mustard, salt and pepper. Stir until well blended. Pour over ham mixture, toss lightly. Serve over lettuce leaves. Yield: 2 servings.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

E. UDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBUSANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1002

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

FILMŲ PASAULYJE

DUOKLĖ

KAIP RASOMI MUZIKINIAI FILMAI

Dabar beveik visi turi muzikos. Daug, mažokai ar tikrai įtarpus. Dažnai filmams kompozitoriai sukuria puikias dainas bei garsus — netrukus paleidžiama atskiromis plokštelėmis daugel — tūkstantiniai ir milijoniniai skaičiai.

Kaip gyvena tokie kompozitoriai? Kaip jie kuria? Ar daug dirba? Kaip pritaiko muziką filmams? Ar iš to gali pragyventi? Kaip išeiti į plokštelių ir muzikinių filmų pasaulį?

Tarp šimtų pakviestųjų pažūrėti naujausius filmus, pasikalbėti su vaikščiojančiomis žvaigždėmis ir mėnuliais, diskutuoti su prodiuseriais ir direktoriais — atvykau į kompozitoriaus Giorgio Moroder namus.

Slaitiniame turtingiausios Beverly Hills miesto dalyje — išties baltas marmurais išklotas grindys, laiptai. Saliono lubos stiklinės. Į sodą atsiliėjusi siena stiklinė. Viskas spindi tarsi šviečianti diena. Moderniški, pui kiuos rūmose, originaliai, dažnai moterų dalėlis patraukliausiose formose. Pilka oda traukia minkšti sėdėjimai. Židinio vietoje — didelis ekranas televizijai, paveikslų juostom rodyti. Stereo sistema visame name. Besikeičiančiom spalvomis sukasi paskirtimai. „Kas tenai?“ — O, — garsintuvai. Maudymuisi prūdas irgi išklotas baltu marmuru. Teleskopas nukreiptas už mylios langan. Gaila, užuolaida kaip tik užtraukta. Jo ypač modernus namas aukštumoje, gali matyti keletą maudymuisi baldų. Telefonai turi dešimt mygtukų. Vien prie maudymosi baldos du telefonai. Vietoje minamas dviratis. Kilojimuisi pakilimai.

Is baltos pijanino nuskamba klasikinė muzika. Taip, sėdi pats Giorgio Moroder, šypsosi. Ne skambina iš juostos, išpraustos į pijanina.

Gimė šiaurinėje Italijoje, Dolomitų kalnuose. Pramokęs groti gitara, metė mokyklą turėdamas 19 metų, įsijungė į šokėjų vietą. Taip keliavo po Europą penkerius metus. 1967 m. pradėjo kurti melodijas. „Son of my Father“ (Mano tėvo sūnus) palankiai nuskambėjo Europoje ir iškilo aukštumon. Negalėjo išeiti Amerikos platybėn. Su dainininke Donna Summer nutarė pralaužti ledus įjungiant seką. Išvadoje jų „Love to Love you Baby“ nuostabiai apvaldė Ameriką.

1978 m. ne tik Amerikoje, visame pasaulyje pagarsėjo muzika puikiu nuotykių-humoro-komedijų filme „Midnight Express“. Gavo Oscar, Golden Globe. Pasaulinis garsas ir milijonai tapo užtikrinti.

Tikrai, ant sienų apremintos auksinės, platininės jo kompozicijų plokštelės parduotos daugiau nei pusė milijono, daugiau nei milijonas albumų.

Giorgio Moroder kalba siūpuriu. Čia ir jo motina, pasikalbame vokiškai. Jis — atlaipais marškiniais, lengvu megztuku. Malonus, paprastas, draugiškas, nesigiria ir prisipažįsta:

— Aš nemoku skambinti. Ka tenai besakytų, vos pora gabaikių, taip beveik tikta sau. Nei gitara.

Nuolankiai besilenkiantieji patarnautojai, vyrai, moterys neša šampanus, vynus, kokius norime gėrimus. Staluose — rūkytos žuvys — kelių rūšių, — be jokių riebalų mėsos — čia riebalai išmetami — daržovės, vaisiai, saldumynai pyragų, pyragaičių pavidaluose. Kavutė si-dabre. Patarnautojai tokie mandagūs, dėkoja paimdami taureles, atnešdami kavą. Jų pusėn vien dirstelėjus — tuojau atskubau, klausia kuo galėtų patarnauti. Štai, kas yra būti turtuolio namuose! Aplinkui vaikštinėjo kelios, parinktos gražios, merginos. Turbūt prisilaiko kur nors apie namus.

Aha, kaip jis kuria filmams muziką? — Prodiuseriai kviečia. Jei patinka — stebi užbaigtą ar bebaigtą filmą keletą, kelio, kelio kartų, vis rašydamas garso, dainas, melodijas, taikindamas veiksmui. Vis lygina, lygina...

Sienose, lubose daug veidrodžių. Jie apgaudinėja, pameitoli, aukščio savoką ir kartais nus tembi save pamatęs.

Jam nepatinka daug dirbti. Šimt visai nedaug sukūrė. Per metus jei parengia muziką vienam filmui — jau daug. Patinka keliauti. Anais metais Lichtenšteino valstybėlėje pastebėjo, kad jie neturi savo himno. Grodavio Anglijos himnų. Pasisiūlė parašyti. Bet iki šiol Lichtenšteinas nepriėmė. Jų piliečiai prapratę prie Anglijos himno. Paklausė: gal žinote valstybę, kuri ieško sau himno? Jis turėtų parašyti Lichtenšteiniui.

Galvoja kompozicijas pradėti rašyti ateinantį pavasarį. Nors turi savo muzikinių filmų studiją, numatęs pagaminti filmų, ieško jaunos, žavios, galinčios

valdinti ir dainuoti merginos savo filmui.

Atmetė pasiūlymus filmams sukurti muziką. (Išvardina). Filmų direktoriai nebegaigai numano, kokios muzikos nori savo filmams. Melodijas nesunku pritaikyti. Jei reikalas apie žydus — žydiškai. Jei yra italų — kiek itališkai. Neseniai vienas prodiuseris pasiūlė parašyti melodijas, po to būtų rašomas rankraštis. Mano, vargu įmanoma taip atlikti.

Laisvalaikiais patinka slidinėti, keliauti. Tebėra nevedęs. Gražios moterys — ahh, taip! Kas galėtų jų negeisti?...

Ką tik mačiau Paramount filmų kompanijos paleistą „American Gigolo“. Pagrindinis artistas — Richard Gere apgalvotai parinktas ir vykę gana sudėtingo veikalo atlikime. Pagrindinė artistė — Lauren Hutton. Prodiuseris — Freddie Fields. Direktorius — Paul Schrader. Filmas įdomus, geresnis nei iš užvardinimo atrodo, bet čia jo neaptarsiu. Jame muzika sukurta Giorgio Moroder. Maloni klausyti. Yra dainos „Sall Me“, „Love and Passion“, „Night Drive“, „Palm Springs Drive“ ir kt. Išleista atskiru albumu.

Jei italas įstengė susikrauti milijonus kompozicijomis ir išeiti į muzikinių filmų pasaulį, kodėl lietuviai nepabando? Bandy-mo neužtenka: reikia labai atkaklaus tikėjimo, ištikėjimo, mokėjimo pristatyti ir groti pagal Hollywood'o švilptelėjimus. Gi, plūduriuojant marmuriniame tvenkinyje, gali jau ir savaip švilptelti.

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Ponia Stella Conrad iš Brighton Parko, lietuviškos spaudos nuosirdi rėmėja, be ra-

ginimo pratęsė prenumeratą ir ta proga atsuntė \$5 auką. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsiskiusiam Naujienoms vieneriems metams, bet pavardės prašiusiam neskelbti.

— Dėkui dr. K. Pautieniiui, Pompano Beach, Fla., už visokio rūšio paramą: už vertingus raštus, korespondencijas ir už aukas.

— W. Giedraitis, Winnipeg, Manitoba, žiemos metu išvyko pas gimines į Australiją.

— Mokyt. Džidas Giedraitis, So. Boston, Mass., daug padėjęs savo broliui Antanui Giedriui rašant ir redaguojant priešmintinį kūrinių apie Jurbarką ir jurbarkiečius, yra jau penktą kartą paralyzuotas slaugymo namuose. Jo gerove rūpinasi sesuo mokyt. Monika Giedraitytė, kuri yra pensijoj ir taip pat serganti.

— Juozas Krasinskas, Worcester, Mass., lietuviškos veiklos veteranas ir spaudos bendradarbis, anksčiau prašedamas prenumeratą, atsuntė auką. Dėkui už ją ir už malonų laišką.

— Bronius Strikaitis, Rochester, N.Y., prie metinės prenumeratos pridėjo \$10 auką. Po penkinę atsuntė Viktoras Motušis iš Cicero ir ponis M. Zalauskas iš Marquette Parko. Dėkui visiems.

— Rita Rudaitytė iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealo pakviestos Tėviškės Žiburių Jaunimo skyriaus redaktorėmis.

— Sandaroje įvestas naujas skyrius „Pensininkų žinios“.

— „Lietuvos Aidų“ programa tapo Tautos Fondo atstove Chicagoje. Dabar čia priimamos aukos Tautos Fondui bei VLIKo veiklai paremti.

— Kriaučeliūnų vardo Montessori Vaikų nameliuose šimt mokosi 27 vaikai nuo 2.5 iki 5 metų amžiaus. Mokyklai vado-

vauja Dana Dirvonienė, jai padeda Virginija Jokubauskienė ir Dana Puodžiūnienė.

ADV. CHARLES P. KAL PASIAIŠKINIMAS

Adv. Chas. P. Kal atšaukė pavardes, kurios buvo prieš keletą metų atspausdintos sąrašė „Lithuanians for a better Chicago“. Sofija Džiugienė, Veronika Janušaitienė, Emilija Pakštaitė, Theodora Kuzienė, Edvardas Šumanas, Jurgis Mažeika, Stasys Džiugas, Jurgis Janušaitis, Veronika Mažeikienė, Povilas Norvilas, Ona Norvilas, Rožė Didžgalvis, Jonas Stonkus, Aldona Daukus.

Tenka apgailestauti, kad iš 350 pavardžių, šie išvardinti asmenys savo nuomonę pakeitė, ir aš sutinku, kad ateityje jų pavardės nebus naudojamos apylinkraštyje. Charles P. Kal (Pr.)

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jauni-mo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiek vienerių metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Juri komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Juri komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumą motyvus, ir siunčiami: EUGENIJUS KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois, 60464.

Juozo Smotelio ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaityma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsiskirti paštu.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629 Knygos kaina — 5 doleriai.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE | Manai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS.

JEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS

ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

S & H GENERAL CONTRACTOR
Cement work — patios, sidewalks, etc. Tuck pointing, chimney work. Sewer work, electric rodding. Roofing — hot roof or shingles. All work guaranteed, no job too small.
Call 788-9298

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

OWNER/OPERATORS

Needed to run 500 mile radius of Chicago. Diesel Sleepers. Phone: BOB BOUTCHER 333-3900

RENTING IN GENERAL

— Nuomos —

MARQUETTE PARKE

išnuomojamas vienas kambarys, atskiras įėjimas. Beismonte galima pasiūlyti valgi. Telefonuoti 776-4513

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, „Sūduvos“ išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna. Ma Naujienu administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešioje, greitai, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus paimu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. T V E R A S

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas
2645 West 59th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Sestadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Sestadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užskent lietuvių, traukinių, laivų kėlinių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kėlinių reikalais.

• Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas ir anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoralčio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Turime didelį pasirinkimą KALĖDINIŲ DOVANŲ

Importuoto kristalo išdirbinių, aukso ir gintaro papuošalų. Lladro — Dresden — Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių. Importuoto pewter ir dar daugiau gražių dovanų įvairioms progoms.
Taip pat ir paveikslų.

ANTRADIENIAIS pensininkams duodama 10% nuolaida.

Maloniai jums patarnaus DALE ir ROMAS DAUKSAI, sav.

AVALON GALERIJOS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 ARCHER Ave. (arti Sacramento), CHICAGO, ILL.

Atidas pirmą iki penktadienio nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

Šešt. nuo 10 iki 7 val. vak.; sekm. nuo 11 iki 5 val. popiet.

Tel. 247-6969